

Učne metode

Kaj so učne metode

- Premišljeni načini načrtnega ravnanja, ki vodijo k doseganju ciljev.

Metoda razlage

- je akromatska metoda,
- komunikacija je enosmerna,
- ekonomična,
- omogoča pregledno obravnavo učne vsebine,
- če predolgo traja, lahko učence vodi v pasivnost

Kdaj razlago uporabimo

- kadar učenci z obravnavano učno vsebino nimajo izkušenj,
- ko je učna vsebina abstraktna in je ni mogoče predstaviti drugače.

Pri razlagi moramo upoštevati:

- razlaga je zahtevna metoda,
- učitelj naj se pri njej osredotoči na težja mesta, na bistvo, ki naj ga poenostavi, analizira in pojasni,
- razlaga naj tako, da pri učencih sproži miselne procese, kar pripelje učenca do razumevanja.

Pri vodenju razlage je pomembno:

- sledenje učiteljevim miselnim operacijam,
- pozornost,
- spodbujanje aktivnosti,
- dostopna strokovnost

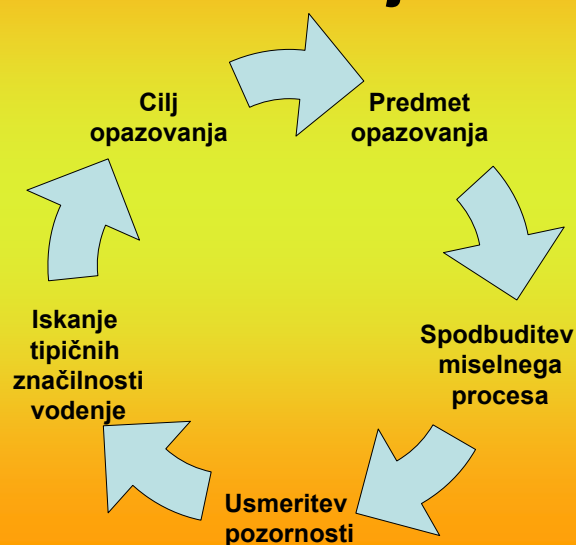
Razvijanje pojmov

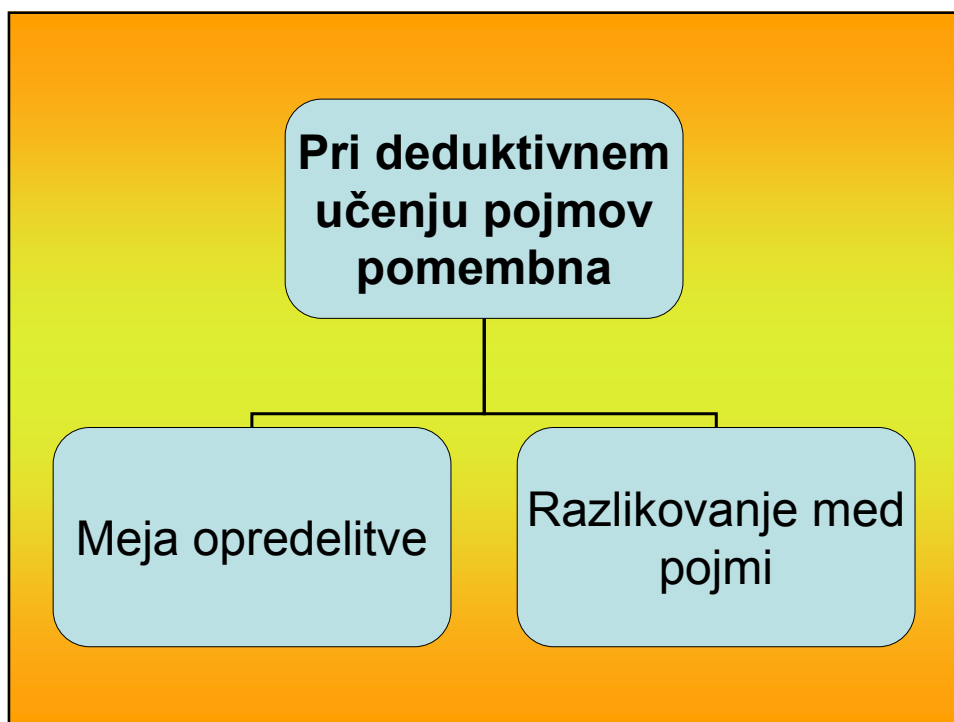
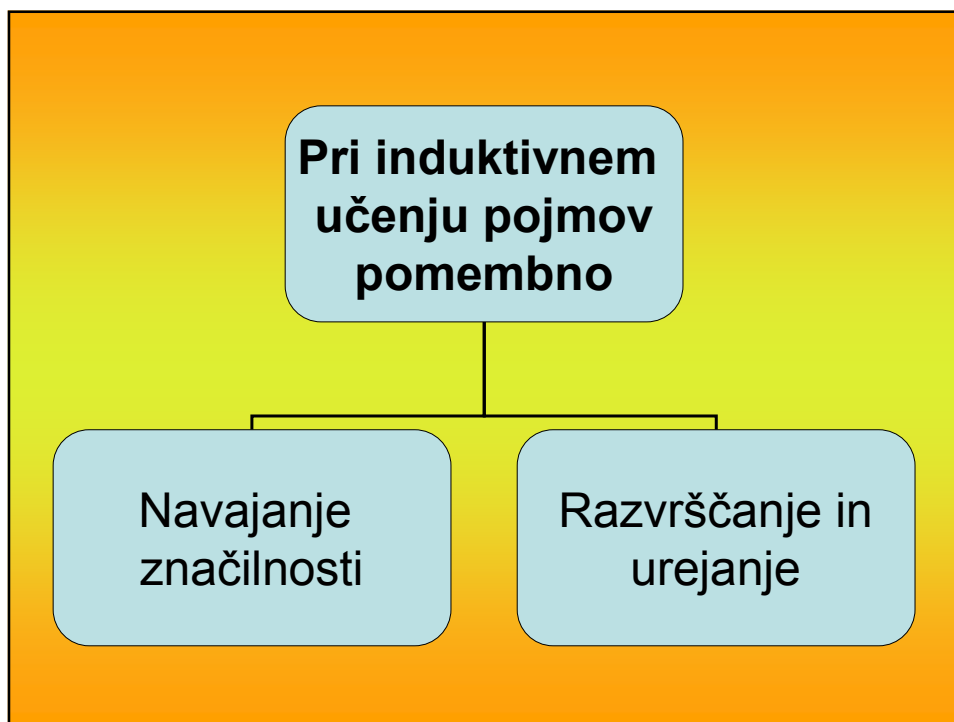
Razvijanje
pojmov

S pomočjo zaznavanja
vidne zaznave
konkretno mišljenje

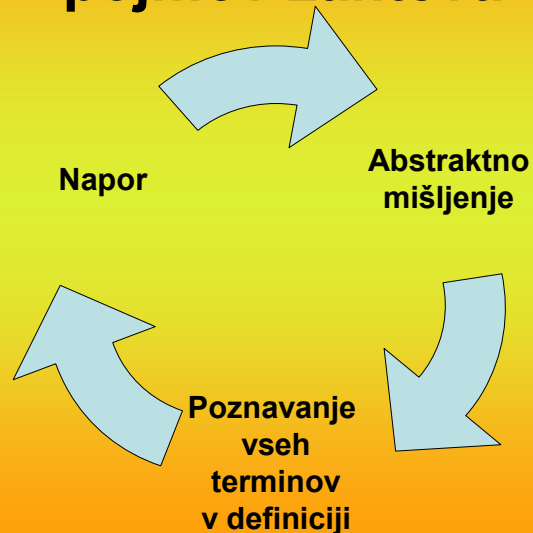
Deduktivno
opredelitev

Učenje pojmov s pomočjo zaznavanja

Deduktivni postopek učenja pojmov zahteva

Oblike razlage

- Pripovedovanje je krajše govorno sporočanje o dogodkih in pojavih z namenom, da učencem čim bolj približamo bistvo vsebine in da si jo tudi zapomnijo.
- Pripovedovanje naj bo: napeto, privlačno, motivacijsko, čustveno poudarjeno, ... (Šilih 1961)

Oblike razlage

- Opisovanje pomeni, da učencem slikovito predstavljamo zunanje lastnosti objektov in pojavov. Opisovanje naj bo slikovito in analitično.

Oblike razlage

- Pojasnjevanje je razlaganje pojmov, zakonov, principov, pravil, izrazov, umetniških del... Gre torej za miselno približevanje tistih stvari učencem, ki jim niso jasne.

Oblike razlage

- Presojanje pomeni poživitev razlage, pogosto vrednotenje že usvojenega znanja.
- Obrazložitev ali razlaga v ožjem pomenu besede. Običajno razlagamo ozadje nekega pojava z namenom, da ga učenci bolje razumejo.

Oblike razlage

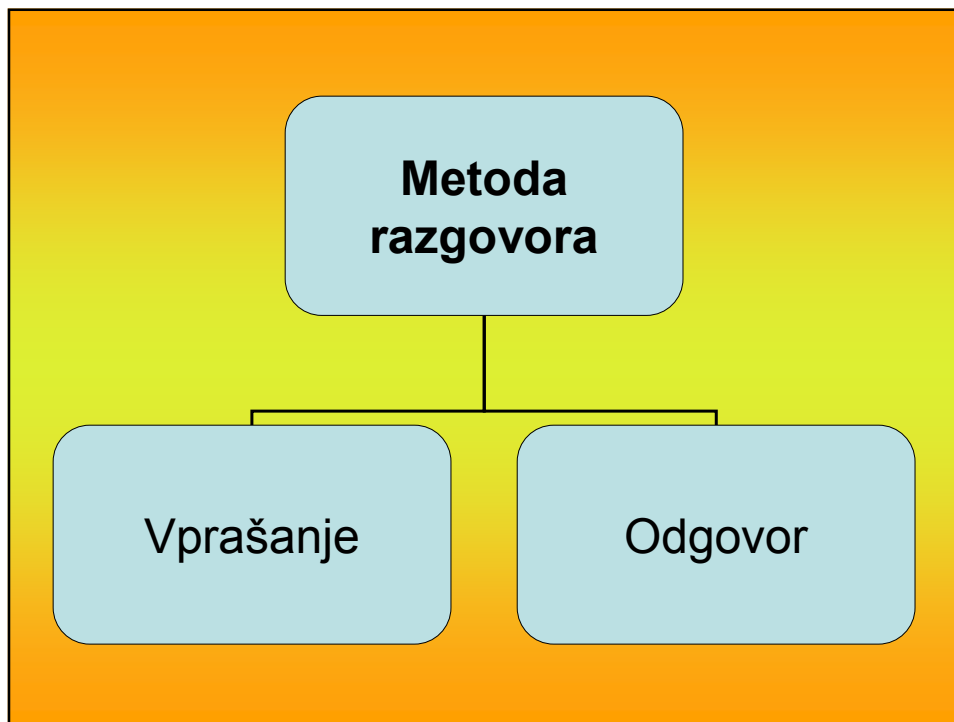
- Predavanja so najpogosteje prisotna na visokošolski stopnji, pomenijo pa daljše in kontinuirano razlaganje.

Pri razlagi moramo biti pozorni na naslednje:

- pravilno izražanje,
- konstrukcija govora naj bo preprosta,
- intonacija govora naj se menjava,
- ne preglasen, ne pretih govor,
- pravilen tempo govora,
- izraznost,
- očesni stik z učenci

Metoda razgovora

- način dela pri pouku,
- dvosmerna komunikacija, gre za dialog med učiteljem in učencem,
- sestavljena je iz vprašanja in odgovora.

Pogoji za začetek razgovora

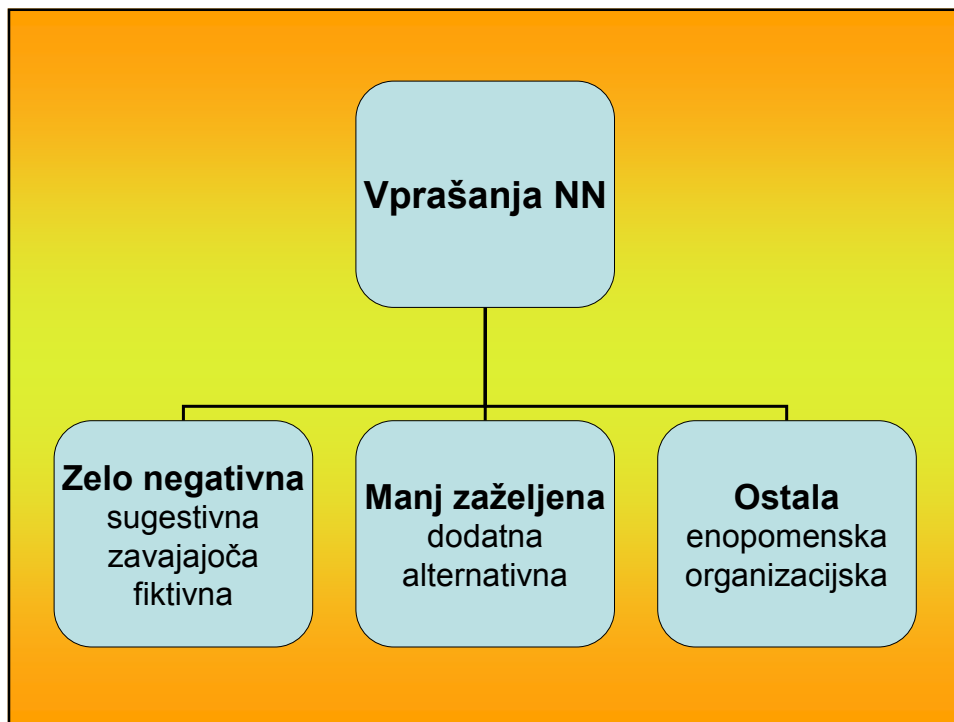
- znanje in izkušnje učencev
- razvite komunikacijske spretnosti
- ugodna psihosocialna klima v razredu

Vprašanja z vidika miselnih procesov:

- nižjega nivoja
- višjega nivoja

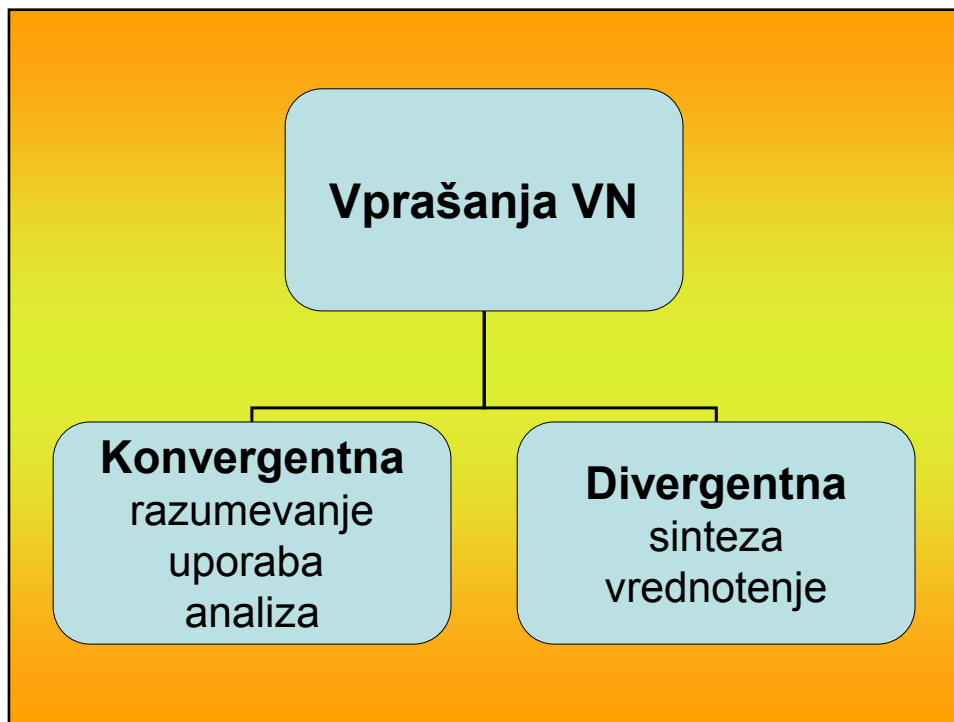
Vprašanja nižjega nivoja (NN)

- zahtevajo reprodukcijo spominsko usvojenih podatkov in dejstev,

Vprašanja višjega nivoja (VN)

- angažirajo višje miselne procese,
- podpirajo razvoj logičnega mišljenja, sklepanja,
- usmerjajo k ustvarjalnemu mišljenju.

Strategija spraševanja

- vprašanje
- premor
- poziv učencu
- premor
- odgovor učenca
- povratna informacija

Napake pri postavljanju vprašanj

- preveč vprašanj
- omejevanje na vprašanja nižjega nivoja
- nepravilno jezikovno formulirana vprašanja
- nepoznavanje strategije spraševanja

Odgovor

Je sestavni del vprašanja in mora biti:

- natančen
- jezikovno pravilen
- logično oblikovan
- smiselno povezan z vprašanjem
- ustrezen po obsegu in globini

Vrste razgovora

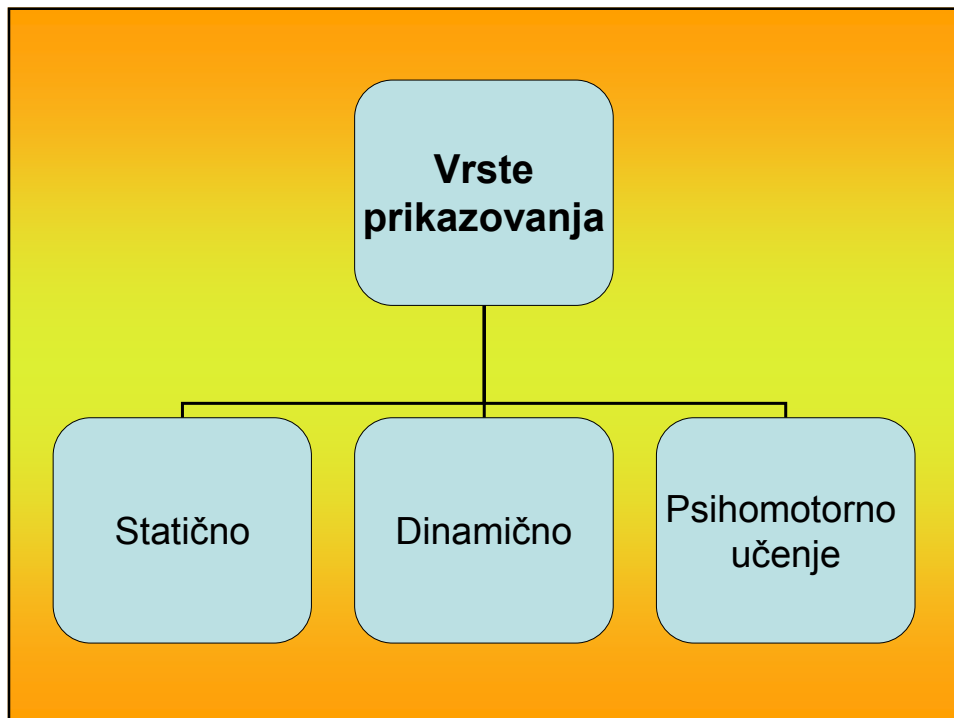
- Katehetska oblika: vprašanja so kratka, enopomenska in zahtevajo take odgovore.
- Sokratovska oblika: alternativna in sugestivna vprašanja.
- Hevristični razgovor: razvojna vprašanja.
- Diskusija: gre za mnogogovor.

Metoda prikazovanja

- povezuje se z načelom nazornosti
- pomembni aktivnosti sta prikazovanje (*vloga učitelja*) in opazovanje (*vloga učenca*), ti aktivnosti pomembno doprineseta k razumevanju.

Prikazovanje je lahko:

- govorno jezikovno (*razlaga, razgovor*),
- tekstualno jezikovno (*delo s tekstom*),
- zvokovno (*petje, igranje, predvajanje zvočnih posnetkov*),
- grafično (*skice, slike, sheme, fotografije, zemljevid*),
- stvarno (*resnični predmeti*).

Statično prikazovanje

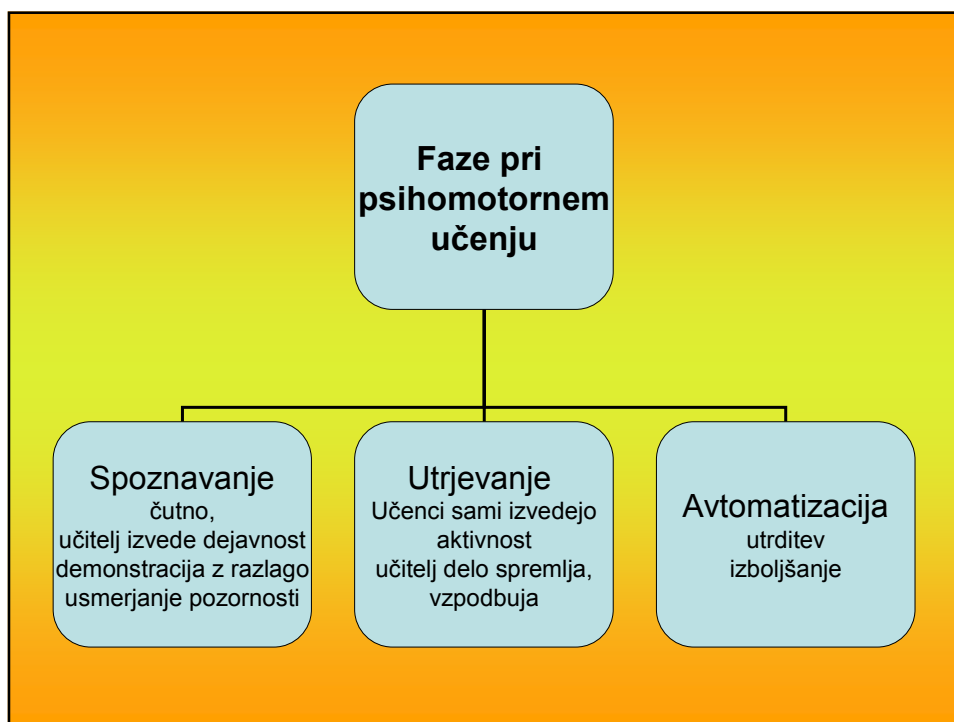
- Prikazujemo predmete, pojave, ki nimajo lastnosti gibanja, lahko pa tudi dinamične pojave, ki jih iz različnih razlogov ne moremo demonstrirati.
- Prikazovanje na šolski tabli, nastaja tabelska slika.
- Prikazovanje z uporabo grafoskopa ali računalnika.

Dinamično prikazovanje

- Zanimivo za učence, zahtevno za izvajalce.
- Prikazujemo različne naravne situacije, delovanje strojev, različne osebne in družbene situacije.

Psihomotorno učenje

- Gre za učenje psihomotornih spretnosti in veščin
- Prepletajo se motorične ali gibalne in psihične ali miselne aktivnosti.
- Pomemben je postopek: faza spoznavanja, utrjevanja in avtomatizacije.

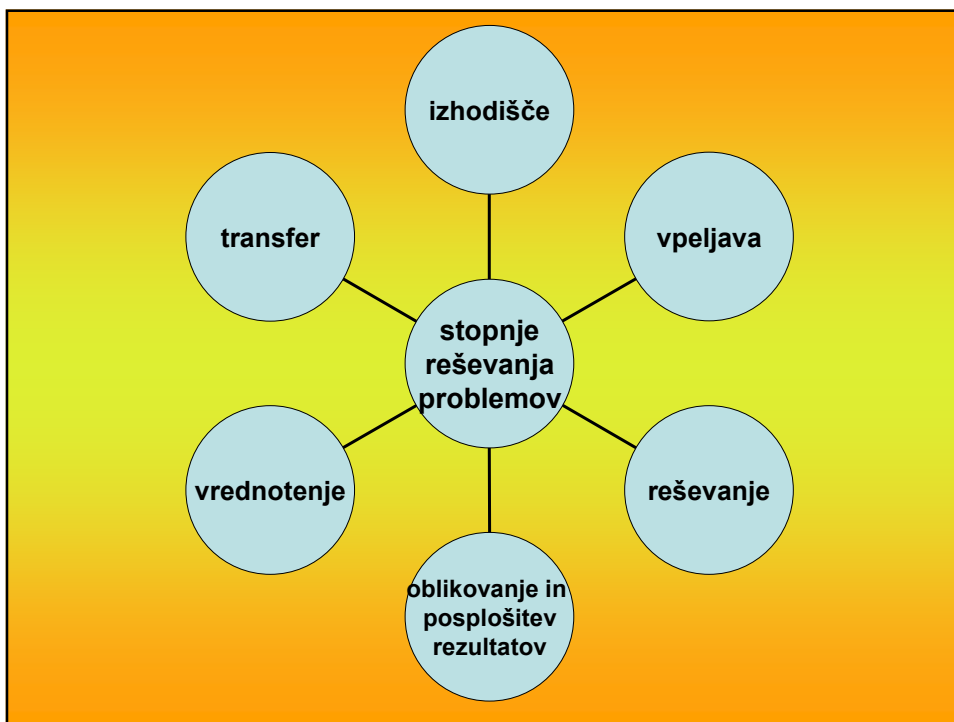

Metoda dela s tekstom

- S to metodo znanje:
 - pridobivamo,
 - poglobljamo, širimo, sistemiziramo.
- Razvija samostojnost učencev
- Besedila morajo biti primerna:
 - starosti učencev,
 - bralnim spretnostim,
 - razumevanju.

Metoda reševanja problemov

- Problem je vprašanje, ki je za učenca novo in ga učenec ne more rešiti na osnovi spomina, osebnih izkušenj.
- Potrebni so miselni postopki ali heurizmi.
- Razvija mišljenje.
- Združljiva je z drugimi metodami.
- Omogoča širok transfer.

Laboratorijsko-eksperimentalne metode

- Delovna aktivnost, primeren prostor
- Prepletanje prikazovanja, razlage, razgovora
- Prepletanje učnih oblik
- Zastopana v vseh fazah učnega procesa
- Primerna na vseh stopnjah šolanja
- Pogosteje prisotna pri naravoslovnih predmetih